RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONK
DÉPÔT LÉGAL

Giá báo ngày 11 tháng 8 năm 1918 — Ngày 11 Août 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Depot légal Indochine 1923 N° 1756

HANOI

Mặt năm.	$ 5.00	$ 6.00	$ 6.00	$ 6.00	$ 6.00	$ 12.00
Cho không với Trung Bắc Chủ Nhật	..	..	..	..	..	..
Sáu tháng.	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	6.00
Ba tháng.	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	3.00
Một tháng.	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur

61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Administrateur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-XUÂN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . 0$10 la ligne
Par contrat annuel . . . . .
Par conférence et par insertion. . . . . 0$10 la ligne
Réclame dans la 3e page . . . 0$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$00 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một điều khuyết-điểm to của người mình

Mới rồi đây ta đọc báo Nam-kỳ, nói về những người chủ xe ô-tô chỉ biết lợi mình, không coi tính mệnh hành khách vào đâu. Chánh-phủ, vẫn có lệnh cấm không cho ô tô chạy mau quá, vẫn dặn phải lưu ý giữ-gìn, nhưng mà những người cầm máy ô-tô phần nhiều phóng túng, không muốn tuân theo lệnh quan trên ; vành vành vào vào, ai trông thấy bộ dạng họ cũng phải đổ ghét ra.

Vì cái tính loang-toàng của họ, mà trong ba tháng trời nay sinh ra nhiều sự gớm-ghê. Lại cộn thêm này nữa mới lạ đời cho ! họ muốn bắt chước tàu bay, vận xe nhảy vọn-vọt lên cho sướng. Những chuyện rồi rọ, có ngày nào là ngày không ? Có một chiếc ô-tô bánh trật ra rồi lăn xuống ruộng, để hành khách với ô-tô to-hơ ra ở trên bờ, người thì gãy chân, kẻ thì sứt mặt; hôm khác hai xe đuổi nhau, dụng vào nhau ở trên đường, rồi lộn nhào cả xuống ruộng, bốn bánh lênh bênh trên mặt nước, mà hành khách vẫn lục-đục ở trong xe. Nhưng cũng còn may, những việc ấy chưa hại đến tính mệnh người.

Ta đương đọc tờ báo ấy, sực nhớ đến những chuyện người ta đồn : những người cầm máy ô-tô chạy các đường Trung kỳ, có một cách hư đặc-biệt; ban đêm thì sum nhau đánh bạc, bạch nhật rồi thì lên vận máy xe; mắt mở ra, tinh thần mê đi, chán khi ô-tô đang chạy sinh sịch, mà các ông ấy vẫn ngủ gà ngủ vịt ở trên xe, gớm ghê thay, tính mệnh bao nhiêu người gửi ở trong tay mình, mà dám coi trời bằng vung, rẻ người như kiến, không biết các ông ấy coi bốn-phận của mình thế nào ? và lương tâm của các ông ấy ở đâu ? Thế mới biết rằng tính hư nết xấu, nam bắc đông phong, người Trung-kỳ có kém gì người Nam-kỳ đâu.

Ta nhân thế mà không thể đừng được không nghĩ tới một cái căn-tính ác liệt nhất của người mình, là cái căn tính cẩu thả hư-nguỵ đã quen, lỗ chưa hở ra việc gì thì xô nhau đến hàng trăm, mà giữ được lương tâm để làm việc thì mười người chưa được một. Mấy cậu cầm máy ô-tô chẳng qua chỉ là một hạng người trong hàng bao nhiêu hạng người mình có cái căn-tính ác liệt ấy.

Ôi ! ở đời có một cái rất có mãnh-lực, nó giúp cho ta làm việc gì cũng thành, làm được lợi lớn cho gia-đình, lập được công to ở xã-hội. Từ đông đến tây, từ xưa đến nay, bao nhiêu anh-hùng hào-kiệt, công nghiệp đầy ra bốn bể, thanh-danh để lại nghìn đời, kết-quả tuy bởi nhiều nguyên-nhân, nhưng cũng cốt nhờ có cái mãnh-lực ấy, mãnh-lực ấy là gì ? là lương-tâm đối với nghĩa-vụ.

Ở đời ai cũng có một việc phải làm, thế là nghĩa-vụ; trong bụng thường lo lắng cho hoàn-toàn cái nghĩa-vụ ấy, thế là lương-tâm. Ta xét ra người Nam ta, mấy người biết có nghĩa-vụ mà cũng ít kẻ giữ được lương-tâm; cái khuyết điểm ấy thật là một điều rất đáng than, khóc, vì nó làm trở lực cho đường tiến-hóa của nước nhà.

Người làm quen không biết nghĩa-vụ là gì, không nghĩ rằng mình ăn lương bổng của nhà nước, phải gánh công việc cho quốc-dân, ngày suy tháng xét, lo gần nghĩ xa, lấy trí sáng suốt mà xét đường lợi hại cho dân, dùng sức cần cán mà giúp việc tiến hóa cho nước. Mệnh dân quyền nước, giữ ở trong tay, quan hệ biết là chừng nào, đã không biết ngày đêm lo sợ, lo gánh-vác cho nỗi công việc mình, mà lại mượn cái quyền thế ấy để làm lợi lấy một mình. Đổi trắng thay đen, tiền vơ bạc vét, coi luật lệ như tờ giấy lộn, lấy oai lực mà hiếp dân đen. Thế thì có khác gì mấy cậu cầm máy ô-tô chỉ biết chơi cho sướng cái thân mà tính mệnh bao nhiêu người thì dám coi như cỏ rác. Đó là điều khuyết-điểm ở người làm quan.

Người làm thầy giáo, cũng có người không biết nghĩa-vụ. Nhà nước gửi quyền giáo-dục cho mình, thế là gửi cả một lũ thiếu-niên cho mình rèn đúc đó. Ở phải đúc cho thành ốc tốt, bụng phải nuôi cho thành bụng tốt, trong lại cũng một lũ thiếu niên đó, tức là tiền đồ của nước nhà, trách-nhiệm nặng biết là chừng nào, thế mà không lo ngày đêm rèn tập, sớm tối khuyên răn, lấy luân-lý xưa mà đúc ra nhân-cách, đem học-thức mới mà mở cái não cân, lại dám coi như trò trẻ, chiều lệ qua lần, một ngày hai buổi ôm cặp đến trường, miễn cho có mặt trong lớp, đủ lệ nhà trường, hiểu chẳng hiểu mặc kệ chúng bay, đến cuối tháng tiền thầy bỏ túi. Thế thì vì với mấy cậu cầm máy ô-tô, coi mệnh người như trẻ bỏn, khác nhau thật cũng không xa. Đó là cái khuyết-điểm ở người dạy học.

Cái khuyết-điểm ấy lại còn thấy ở người làm công. Một ngày mấy giờ, đến bàn làm việc, chẳng biết thế nào là nghĩa-vụ, chẳng biết thế nào là lương-tâm, chỉ mong cho hết tháng ngày, chẳng cần gì đến công việc, cố mặt chủ thì chăm chăm chúi chúi, ra bộ siêng-năng, vắng mặt chủ thì lừng lừng lơ lơ, giở trò lếu lão. Có nghĩ đâu rằng, mình với chủ có cái nghĩa hiệp-lực cộng tác, lợi hại thành bại mình cũng có cái trách-nhiệm vào một phần; việc chủ là việc mình, làm sao cho xứng đáng, thì trong bụng mình mới thỏa thuê. Nhưng người làm công ấy vì với mấy cậu cầm máy ô-tô, cũng đều là phường không có lương tâm cả.

Ấy là đan cử mấy hạng người để chứng rõ cái khuyết-điểm chung của người mình, chứ ngoài ra còn biết bao nhiêu người, bao nhiêu việc ở nước ta từ xưa đến nay chỉ vì một điều cẩu thả hư nguỵ mà không có một cái gì có kết quả hay. Tính cẩu thả hư nguỵ tức là cái ác-tập của mấy anh cầm máy ô-tô như đã thuật trên đó.

Từ khi có Chánh-phủ Bảo hộ khai-hóa cho ta, nào là kiến thiết học - đường, nào là cải lương hương-chính, thế mà đường tiến-bộ của nước ta coi vẫn còn chậm. Cái lỗi ấy biết đổ cho ai ? chẳng phải tại một điều khuyết-điểm to ấy là gì ?

Chúng ta có điều khuyết điểm to như thế, bây giờ đã biết thì đổi đi. Câu cách-ngôn Pháp nói rằng : làm việc gì phải làm cho tử-tế « fais bien ce que tu fais » Câu thơ chữ Nho nói rằng : « Cỏ-nhân sự nhất chức, khởi cảm cẩu nhiên vi », nghĩa là người xưa làm một việc gì không dám có điều cẩu-thả. Xin người mình nhớ kỹ lấy hai câu ấy để làm cái diệu-quyết bổ-cứu cái khuyết-điểm to nhất là cái khuyết điểm không hết lương-tâm làm nghĩa-vụ của mình xưa nay.

Hoàng-tăng-Bí

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 10 Août 1923

Quan Thống-lĩnh Coolidge

Tin Washington. — Quan Thống-lĩnh Coolidge tiếp các quan đại-sứ bất thường của liệt-quốc tới đến để dự lễ tang quan cố thống-lĩnh Harding, cùng là các phái-bộ của liệt quốc tại Washington.

Đại tướng Gouraud tại Hoa-kỳ

Các báo nói rằng sau khi quan đại-tướng Gouraud đến dự một cuộc hội-nghị ở Indianapolis, mà các nhà cựu chiến-binh về sư-đoàn thứ bốn mươi hai có biểu đồng-tình về việc nước Pháp và nước Bỉ trả-hình trong hạt sông Rhur, thì đại-tướng đi đi đến miền Tây, ai nấy rất là hoan-nghênh. Các nhà cựu chiến-binh mất đã được mục-kích các nơi tàn-phá ở nước Pháp, đều nói rằng tự phục các nơi bị hãy hoại, là việc của các kẻ đã gây nên sự tổn hại, chứ không phải là việc của các người bị tổn hại. Tại Chicago, M. Dickinson, nguyên Thượng-thư bộ Chiến-tranh, Leach, x-tr-ưởng ở Los Angeles, Leneberger, hạ nghị-viện về chân California và Montgomery, Toàn-quyền ở Alabama, có công-bố rằng cái việc nước Pháp trả-binh trong hạt sông Rhur rất là chánh-đáng, thính giả ai nấy đều hoan-hô. M. Montgomery, cầm là lời mà nói với đại-tướng Gouraud : Chúng tôi một lòng với nước Pháp, chúng tôi mong rằng bề nước Đức chưa trả nợ thì nước Pháp chớ có rút quân về.

Nhất là ở các tỉnh thành nhỏ và các thôn-xã. Đại-tướng Gouraud đi qua, nhân-dân biểu tình thảo-mộc rất là cảm-động lắm. Công chúng đến gần xe quan đại-tướng mà hoan-hô ngài là đại-biểu của nước Pháp.

Việc trong các hạt trú-binh

Có người đinh bảy-hoại đường hỏa-xa từ Trèves đến Tarvisuschi. Ở dưới đường sắt có thấy một cái hố đào, chắc là để đặt một quả bôm vào đấy.

Việc nước Bỉ

Báo *Le Temps* có nói chánh-phủ nước Bỉ định xuất-bản một quyển huyền-thư thuật lại các công việc từ cuộc hội-nghị ở Paris trong tháng Janvier mới rồi, cho đến tháng Juillet, và sẽ có nói đến các cuộc điều-đình của liệt-quốc Đồng-minh trong độ sau này.

Ngạch quan-lại An-nam sửa đổi lại

Theo ý nhiều ngài đọc báo, thì nay bản quán dịch toàn văn tờ dụ sửa đổi lại ngạch quan lại Bắc-kỳ như sau nầy :

Tổng-tắc

Khoản thứ nhất. — Việc cai-trị ở các tỉnh Bắc-kỳ thì giao cho một ngạch quan lại bản xứ, chia ra làm 4 hạng, do quyền quan Công-sứ kiểm-soát.

1-) các quan đốc
2-) các quan thẩm-phán
3) các quan đầu hạt phủ, huyện, châu.
4-) các thuộc viên.

Việc cấp lương bổng, tiền phụ-cấp, cách xếp đặt đi lại đi, tiền gia cấp khi đi đường và khi lưu trú, việc chẩn bệnh tại nhà thương của các hàng quan lại nói ở trong dụ này thì ấy cho Chánh-pt ủ Bảo-hộ thảo-định.

Khoản thứ nhì. — Trong những hạt không phải là dân-cư Việt Nam thì việc cai trị trong các hạt ấy giao cho các viên chức người thổ-trước thì hơn.

Trong những hạt mà quan Tri-châu do dân bản-cử lên thì tập tục riêng của xứ ấy không thay đổi gì cả.

Khoản thứ ba. — Việc sơ-bổ, việc thuyên-thăng và việc hoán-cải về các quan đốc, các quan thẩm-phán, các quan phủ huyện, các thuộc-viên đều do quan Thống-sứ Bắc-kỳ định. Cứ mỗi năm về dịp xuân thì, quan Thống-sứ Bắc-kỳ hiệp ý với một tòa Hội-đồng đặt ra về việc ấy để lập ra một quyển sổ biên tên các hàng quan lại, đáng được thăng.

Khoản thứ tư. — Các nghị-định thuộc về các quan tỉnh sẽ in về Nam-triều ở Huế.

Khoản thứ năm. — Các quan lại nào vì công việc xét ra đáng thưởng thì khi thôi làm việc có thể được gia tặng các hàm cao hơn nguyên hàm sẽ nhỏ. Phẩm hàm ấy do quan Thống-sứ Bắc-kỳ định. Nhưng mà Điện hàm, Cung hàm và ngũ-tước thì do quan Thống-sứ Bảo-kỳ đề thỉnh và phụng Hoàng-thượng chuẩn y.

Khoản thứ sáu. — Các quan lại thuộc ngạch quan lại bản xứ ở Bắc-kỳ có thể phải giải chức vì tỉnh giảm, hoặc vì chánh-phủ lập lời, hoặc vì sức lực hay là cách không đủ mà có đơn xin về. Cái sức lực hay cái là cách không đủ ấy sẽ xét theo đúng các lệ mà chánh-phủ bảo hộ sẽ định sau. *(Còn nữa)*

TIỀN BỒI THƯỜNG CHO NHỮNG NGƯỜI BỊ BẮT CÓC Ở TRUNG-HOA

Ở Bắc-kinh có tin đến nói các quan đại-sứ định xuất-bản một quyển huyền-thư thuật lại các công việc từ cuộc hội-nghị ở Paris trong tháng Janvier mới rồi, cho đến tháng Juillet, và sẽ có nói đến các cuộc điều-đình của liệt-quốc Đồng-minh trong độ sau này.

Ở Bắc-kinh có tin đến nói các quan đại-sứ định chánh-phủ Trung-hoa bồi thường cho những người ngoại-quốc bị bắt cóc như sau nầy :

Về ba ngày đầu thì mỗi ngày mỗi người được 500 đồng
Từ ngày thứ tư đến ngày thứ mười một, mỗi người được 100 —
Từ ngày 11 đến ngày 17 150 —
Từ ngày 18 đến ngày 24 200 —
Từ ngày 25 đến ngày 31 250 —
Từ ngày 32 đến ngày 38 300 —

Vậy ai phải bắt 38 ngày thì được bồi cả thảy là 8,500 đồng. Ấy cái số bồi thường của bộ đại-sứ các nước định như thế, nhưng chưa báo cho chánh phủ Trung-hoa biết, vì hiện nay chánh-phủ Trung-hoa không có ai chủ trương cả.

MỘT CHIẾC TÀU BỂ ĐÂM PHẢI MỘT CON CÁ VOI

Thầy-thủ một chiếc tàu đi qua Đại tây-dương ở Nam Mỹ-châu mới tới Genève có nói : Trong cửa bể Rio de Janeiro, tàu có đâm phải một con cá voi dài 15 thước, tàu bị chuyển động rất mạnh, cái mũi tàu cắm sâu vào trong mình con cá, cả đạp đuôi vào tàu cũng không gỡ ra được. Sau tàu phải vận máy tải lại thì cá mới tăng ra mà chìm xuống dưới bể.

Cái chức-vụ của người đàn bà

Cái chức-vụ của bọn tu-mi là hàng ngày đem tư-tưởng tinh-thần làm cho cuộc đời thêm sung-sướng, con sống thêm vẻ vang. Ta xem từ thời-đại ăn lông ở lỗ cho đến thế-kỷ 20 này, mặt quả địa-cầu khác nhau thế nào. Ở, người thuở xưa ăn sống nuốt tươi, ở hang nếp tạp, lấy lá lấy da che thân-thể. Ngày nay, người biết ăn sơn-hào, hải-vị ; ở của cao nhà rộng, lâu-đài tráng-lệ, cung-điện nguy nga, mình mặc gấm vóc to lụa. Không những thế, người lại còn đem tâm-trí gây dựng nên văn-chương, khoa-học, nghệ-thuật để đi-dưỡng tinh-thần. Có phải bởi đời ấy sang đời khác, nhân-loại lao-lâm khổ-tử cốt làm cho cuộc đời được sung sướng, tốt-đẹp cho nên sống được xinh đẹp không ? Đó là chức-vụ của bọn nam-nhi. Trong công cuộc vĩ-đại ấy, bọn phụ nữ có dự vào phần nào không ? Thưa rằng có, vì trời cũng phú cho người đàn bà cái tinh-thần như người đàn ông, có thân-hình, có trí tuệ. Người đàn-bà rèn tập tài-năng để gánh vác một đôi phần trong các công cuộc to tát ấy. Người đàn-bà không có cái chức-vụ ở ngoài xã-hội, nhưng có chức-vụ ở trong gia-đình. Người đàn ông nhờ có người đàn-bà quản-trị việc trong mới trọn vẹn được việc ngoài, vì trong có yên, mới trị được ngoài. Chức-vụ của người phụ-nữ há lại không quan-trọng ư ?

Cái thiên-chức của người đàn-bà nuôi con, dạy con. Cái công dưỡng-dục rộng mênh mông bể cao như núi, kể sao cho xiết được. Nhờ có những bà từ-mẫu thay chồng dạy con từ thuở còn thơ, gây dựng nên cái nền-tảng đẹp đẽ bảo con nên người hay, người giỏi, người phụ nữ giúp một phần công việc cho xã-hội. Trong một xã-hội, bất-luận đàn bà hay đàn ông, tây tài, tây trí, tây địa vị, ai nấy phải làm trọn vẹn nghĩa-vụ mình. Nếu trong gia-đình không có người đàn-bà coi sóc mọi việc, trông nom con cái, xã hội khỏi sao đổ nát, nói trái lại nếu các cơ-quan của xã-hội mất trật-tự, bị rối loạn, trong gia đình sao được có cái cảnh an cư lạc-nghiệp. Cho nên đàn ông đàn bà ai cũng phải hiểu biết cái lẽ công-bằng làm cho đầy đủ bổn-phận. Xưa kia, ở nước Nam ta, người đàn-bà hoàn toàn lấn tảo nuôi chồng nuôi con, cho nên người đàn ông mang tiếng dài lưng cho vợ. Đến thời nay, theo nhờ văn-minh, phần nhiều đàn ông gia công có sức lao-động để trong nhà được sung túc, hình như người đàn bà ăn dưng ngồi rồi. Như thế mất lẽ công bằng, xưa kia người đàn-bà phần lợi, thời nay người đàn-bà phần lợi. Hiểu cho phải, người đàn ông phải lấy cái nghĩa làm cái lợi to, sản sóc các việc ngoài, giữ nhà giữ cửa, cái phạm vi quyền-lợi ở chốn gia-đình bề nhỏ nhưng quan-hệ phỏ thác cho người đàn bà. Khi chồng đem trí-lự lo toan công nợ việc khác, vợ nuôi dạy đàn con cho, phụng dưỡng cha mẹ già, quản-trị mọi công việc trong nhà. Nhất nhất việc chi chồng không có thời-giờ trông nom được, vợ phải coi sóc đến. Khi con cái khôn lớn giúp đỡ việc được, bà mẹ vẫn phải để đến việc nhà, vì cái gương cần-lao của bà mẹ có ảnh-hưởng đến tinh-nết của con cái.

Vô-luận ở phương Đông hay ở phương Tây, giản hay phức, người phụ-nữ phải coi cái chức-vụ đối với gia đình làm trọng. Cái hạnh-phúc trong gia-đình do ở trong tay người đàn bà một phần không phải là bé vậy. Khi chưa xuất-gia, giáp gỗ cho mẹ cho quen công biết việc, khi xuất giá giáp chồng đầu-đang mọi việc cho trọng [illegible] con, giáp chồng cho mau, để là cái chức-vụ thiêng-liêng của người phụ-nữ. Trời phú cho người đàn-bà cái đặc-tính dưỡng-dục con vào khuôn vào phép, những lời tử-huấn in sâu vào tri-não đứa trẻ, khi khôn lớn, nó không phạm đến những điều thương-luân bại-lý ; bà mẹ là cái gương hoạt-động cho con cái soi. Cái gương gì bẩn ấy phải giữ gìn sao cho trong trẻo mới khỏi hại tinh nết của bọn trẻ thơ. Mẹ không ra mẹ, ăn ở làm bậy, chơi bời phóng-đãng, con khỏi sao hư được ? Ôi ! nếu trong xã-hội nhiều kẻ giang-hồ đãng-tử thời khỏi sao có nết dượi ? Cái bại chải đó ở gia-đình có ảnh-hưởng đến xã-hội. Gia-đình suy-đồi, xã-hội đương vững sao được ? Mà cái đó cái hay ở gia-đình là do người phụ-nữ gây nên. Trong quyển Nữ-huấn, Fénelon tiên-sinh có nói rằng : « Trong gia-đình thịnh-đạt hay suy-đồi là do ở trong tay người đàn bà biết hay không biết việc nội-trợ. Phong-hóa hay hay đổ phần nhiều do ở người phụ-nữ... » Bà Necker de Saussure nói rằng : « Phong-hóa ở gia-đình can-thiệp đến các cơ-quan trong xã-hội. Xã-hội lấy gia-đình làm cơ sở ». Trông mong thành được phong-quang, làm ăn được thịnh-đạt, phụng-dưỡng cha mẹ cho chu đáo, dạy bảo con cái cho có tư-cách hoàn toàn, đó là việc của người nội-trợ, chứ người đàn ông bận trên công nghiệp việc khác, làm sao cho hết được. Trong nhà có thịnh-vượng sang tác, gia-đình có cái cảnh lạc-thú, người đàn ông mới vui lòng làm việc ngoài. Ta xem đó đủ biết cái chức vụ đối với gia-đình lớn là thường trọng như, nhưng quan-hệ lắm. Gia-đình liên-lạc với xã hội, có hai điều lợi là ở ngoài xã-hội một bước tiến vào con đường văn-minh lại đem ngọn đuốc sáng rực rỡ chiếu vào gia-đình ; ở trong gia-đình đem những cái gương quí báu trong sạch cho xã-hội noi ; trình-độ gia-đình cao là trình-độ xã-hội cao. Người phụ-nữ làm trọn vẹn chức vụ trong gia-đình có thể nói là giúp một phần công việc cho xã hội vậy. Người dân thảo mẹ hiền là những người đáng qui đáng trọng. Và phải-gió cũng ở đấy mà ra. Lấy tài-sắc, không lấy thì-làm trọng, không có tinh kiêu-khích hành bọc, phàm việc chi cũng tây chồng cầm quyền nấy mực. Đó là một tính hay của người phụ-nữ. Bà mẹ đã biết trọng chữ « thuận » con cái theo quyền lấy chồng bao giờ đâm cưỡng lời dạy bảo, khi làm điều chi trái với luân thường đạo lý biết hối ngay, không bao giờ dám ăn cản làm bậy. Người phụ-nữ mất đây mất đó không có điều chi nghi ngại của công-chúng vào đâu, trước hết đến thân sau hại cho những kẻ con. Bọn này bọn quần thoa tuổi-trẻ, bọ tự-chủ là nhất nhất. Bọ được tự do ăn ở lấy làm tự đắc, nhưng có biết đâu rằng cái thác-giả đem lòng khinh-bỉ đối đãi chúng bọ. Cho nên người phụ-nữ có tài cũng phải theo chữ « thuận », không lấy thế làm ác-hiểm cho là một lẽ công-bằng. Làm nên giàn có không tự cao. vì biết rằng « của chẳng công vợ », chỉ vui lòng bỏ dộ để làm bổ chữ-vụ. Đó chẳng phải

là bởi cặp-tình của người phụ-nữ ư ? Người biết trọng phẩm-giá coi chữ-vụ là quân-hệ không coi thường cái khinh thế « thuận ». Tự lượng tự xét, coi chồng như cột cái, mình như cột con cùng nhau chống giữ gian nhà khỏi đổ. Nếu cột cái đổ, phỏng cột con có đứng vững được hay không ? Ta có câu: «Thuận vợ thuận chồng, tát bể Đông cũng cạn ». Chồng biết nghe vợ, vợ biết nghe chồng, trong gia-đình làm chi không có cái lạc-thú. Ở đời còn có cái gì sung sướng cho bằng vợ thuận chồng hòa, mà có cái gì khổ-não cho bằng vợ trái ách, chồng gàn đó ? Cái hạnh phúc gia-đình được viên mãn là do ở người đàn bà, tô-điểm cho gian-son được xinh đẹp là việc của người đàn ông vậy.

Người thiếu-nữ ở nhà phải lấy việc thẩu-hóa định-tỉnh làm trọng, chớn sửa những lời nghiêm-huấn vào trí-não ; khi xuất-giá không khinh rẻ cái chức vụ người nội-trợ ; khi trở nên bà mẹ, treo gương tốt cho con cái soi.

Trương Thanh-Trai.

Cuộc thi thơ

Của Nam-phong tạp-chí

Thơ thi

CC XIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Trị giám đây mà có phải không ?
Hồng đức còn ghi bia đá tạc.
Khuê-văn cao ngất bóng ngang phong.
Treo gương kim cổ càng Âu Á.
Rõ vẻ y quan dới Nhị Hà.
Hương khói nghìn năm đường cũ cũ.
Chốn này cửa Khổng sẵn tôn sùng.

Đỗ-thị Ngọc-anh, Phúc yên.

CCCXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu mạo này đây cảnh cổ phong.
Vách đá rêu in phai nét chữ,
Thanh đàn truyền mãi giống Tiên-Rồng.
Trăng in hồ Bạc bao tròn khuyết.
Tuyết phủ non Nùng kể mấy đông.
Hỏi bạn văn chương ai đó tá ?...
Đốt tuần hương ngát một lời chung.

Chân-Sơn.
26, rue Xuân-hoa Tuyên-quang.

CCCXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Miếu vẫn ung dung đạo vẫn sùng.
Mấy lớp cung tường nêu nếp Lễ.
Bức gương son đầu nước non Hồng.
Gác xem thấp thoáng trăng mờ tỏ.
Bia giáp mưa tuna nét nhạt nồng.
Nhân lại gái lời cùng sĩ tử,
Xuân tan thường được khói hương chung.

Nguyễn-thanh-Trai.
Rue Trúc-lạc Hanoi.

CCCXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu ngày nga trấn một vùng.
Đông vẫn gây nên từ chữa Lý.
Cung tường cao ngất đối non Nùng.
Hoa-hanh bao độ lừng Nam-quốc.
Sử-biên muôn đời nức Á-đông.
Vận-hội đã chẳng thay cũ mới,
Y nhiên Thánh đạo vẫn tôn sùng.

Trần-khắc Nghiễn-Triện
Làng Thị-cầu, Bắc-ninh

CCCXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu như in dấu Lạc-Hồng.
Sự-nghiệp Tô-ương từng đất Bắc,
Danh thơm Sư biểu ngát trời Đông.
Kia bia tiến-sĩ mưa chưa nhạt,
Ngọ gác khuê-văn lửa vẫn nồng.
Trải Lý, Trần, Lê bao thế-kỷ,
Một nền hương khói phụng thờ chung.

Nguyễn-văn-Diễm
216, Rue du Coton, Hanoi

CCCXVIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu kia ai tuổi đoái trông.
Lò tạp-sắc khuê hương thường-thoảng,
Non Nùng giải Nhị đối song song.
Xây bao tuế kỷ nền luân-lý,
Vẽ mấy xuân tan bút hóa công.
Dặm thảm vẫn-minh nên đa ấy,
Pha thu hòa phán một trường chung.

Hiện Hồi-Xuân
51, phố hà g Mâm, Hanoi

CCCXIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn miếu nhà kia đạo vẫn sáng.
Bia sáu phố phường quanh quất cũ,
Mười hai pná huyện phụng thờ chung.
Lý, Lê thuở trước bia còn đứng,
Cối, Hạnh ngày xưa gốc chửa long.
Đề vịnh chỉ vì tôn Thánh giáo,
Rừng nho ghi tạc khách quân hồng.

Nam-Cao-Hưng
44, Rue des Voiles, Hanoi

CCCXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Văn-miếu nghe từ Lý khởi công.
Bến Thánh thờ chung từ vũ rộng,
Đế Vương dấu cũ phố-phường đông,
Của thơ để vịnh đà nên tạc,
Ngọn bút phê bình biết có công ?
Quốc tử những ai đâu vắng tá?
Cây xưa chênh chếch bóng chiều đông

Đỗ-hữu-Ưẩn
44, Rue des Voiles, Hanoi

CCCXXI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu tờ xưa Lý thánh-tông.
Sơ trấn Bắc-kỳ đô hội nhất,
Kia đền Động-lễ khéo hương nồng.
Giáp khoa vẫn vững bia Long-Hổ,
Đỉnh tế còn theo lịch Lạc Hồng.
Trải mấy lang thương thay đổi cuộc,
Nền văn đáng vững với non sông.

Nguyễn-văn-Tô
44 Rue des Voiles, Hanoi

CCCXXII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn miếu còn dây dòng đối vẫy.
Non phẩn trần Lê nên nếp Lễ,
Gió trăng Thủ Tề nước non Hồng.
Gương trông danh giáo in hồ bạc,
Nền cũ cương luân vững cột đồng.
Đạo học gây nên hồn quốc túy,
Một nhà Nam bắc khéi hương chung.

Nguyễn-như-Giao
Tổng sự tại huyện Gia-lộc

CCCXXIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Trăm lễ sáng nên thật cổ công.
Bia miếu rạng phong nhuần nước Nhị,
Hương đăng khói tỏa thấm mây Nùng.
Mông mênh biển học khơi Thù Tứ,
Man mác rừng-nho mở Lạc Hồng.
Mấy cuộc tang thương làng bát trận,
Tranh hùng văn hiến cõi trời Đông.

CCCXXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn ung nga vẻ kính sùng.
Bia đá thong dong ghi thánh tích
Bảng vàng chói lọi rực trời đông.
Rừng nho mác thấm nhuần sông Nhị,
Bể thánh mưa tuôn khắp nội Nùng.
Trải Lý, Trần, Lê trọ cổ sắc,
Treo gương lễ nghĩa thế gian trông.

Võ-Bắc
Niêm xã, Bắc-ninh

CCCXXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu-mạo thơm truyền một tiếng thông.
Lý trước dựng nên không quản sức,
Lê sau sửa lại tốn bao công.
Sen hiền đèn tỏ nho phòng cổ.
Cửa thanh hương thơm vượng-khí chung.
Kia đuốc văn minh ngày sáng rực.
Có lòng thanh giúp, giúp có công

Đào-diêu-Môn
Làng Lực-đạo, Nam-giang

CCCXXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Kia miếu uau ai ? của nọ Hồng.
Tượng Khổng trang-nghiêm còn dấu đó.
Bia văn kỷ-niệm chửa rêu phong.
Gây nên phong-hóa từ Trung-quốc.
Rạng vẻ văn-minh khắp Á Đông.
Trải Lý, Trần Lê, triều Nguyễn đó.
Kia sông Nai-tuấy ngọ non Nùng.

Võ-mông-Bằng
Long Chanh-xuyên, phủ Nina-giang

CCCXXVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nay đây có phải không ?
Tượng Khổng dàu đông còn vẻ sáng,
Bia đâu nét đá chửa rêu phong.
Gây nên sau Lý, Trần qua Nguyễn,
Nào kể dân Nam, Bắc, bởi Trung.
Con nước còn non còn miếu đó,
Ta còn sang bắt biết bao xong.

Vũ-tấn-Tân
Phố Go Chanh, phủ Nình-giang

CCCXXVIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Nam thắng nền nho phất chạnh lòng ;
Bia cũ Lý triều hàng chữ lạc.
Đèn xưa Khổng-thánh dấu rêu phong.
Tiếng chuông Tô-tháy in sông Nhị.
Nét vẻ Nam-an lại nâu Nùng ;
hỡi khách Vũ đài qua lại đó.
Cùng tường nầy, nay nhớ hay không ?

Trần-thế-Trương
Arpenteur-Dessinateur
des Travaux-publics, Quảng-ngãi

CCCXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu nguyên xưa thắm mấy trùng.
Lăng gác khuê văn màu lượt điểm.
Rồng bia tiến sĩ bóng hoa lồng,
Hồ tây giảng tổ nền Vương-Thánh,
Đan-Bạna hương đưa giá Nhị Nùng.
Trước Lý sau Lê nay Pháp Việt.
Đều đưa kế chợ ánh đạo sáng.

Nguyễn Khoách
Ký-lục tòa Công-sứ, Bắc ninh

CCCXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu truyền bia, giống Lạc-Hồng
Đạo Khổng xưa nay, còn lạc đó.
Rừng Nho sau trước vẫn tôn sùng,
Thăng danh kia đâu miền sông Nhị,
Cổ-tích nào quản cảnh núi Nùng.
Trải Lý, Trần, Lê từng bái phục.
Chẳng Nam Trung Bắc rõ Nho tông;

Đặng-tiến-Lê-Chi
Rue Gia-long, Hué

MAY LỜI CUỐI CÙNG CỦA QUAN THỐNG-LĨNH HARDING

Người ta kể chuyện khi quan thống-lĩnh Harding gần mất, phụ-nhân đương đọc sách, quan thống-lĩnh có bảo : « Được lắm ! Cứ đọc đi, đọc một chút nữa. »

Quan thống-lĩnh đọc sách tay ra, thì thấy nằm một ngài hiền hậu. Thế là ngài tạ thế.

HÀI ĐÀM

Một cặp nhân-ngãi duy-tân ở Hà-thành

Chị nọ :
— Mình có yêu tôi không ?
Anh kia :
— Tôi yêu mình lắm. Mình là thiên-thần trời cho xuống để tôi thờ, để tôi đi đao mình.
— Mình có chiều tôi không ?
— Tôi chiều mình lắm. Mình bảo tôi đưa đàng trăng xuống cõi trần cho mình đi... Mình bảo tôi đánh quệ chấu anh tôi đi.....
— Mình ch ba tôi nhỉ ?
— Chiều lắm !
— Ngộ như tôi thấy một người lịch-sự tra, tôi ưng ý, mình có chiều tôi không ?

Anh kia nghe câu vuốt ve về sau, ngẫu người ra, rồi cười lại mà rằng :
— Mình nói đâu, chẳng bao giờ mình lại thế !

Nào phải đợi đến bao giờ ! ngay chiều hôm ấy, chị nọ xe đôi với anh nhân-ngãi khác. Anh kia căm-tức, máu ghen lên đến cổ. Dao găm quả đấm nhất định đi giết thằng ba-que, con xỏ lá. Thế nào vừa đi đến Tràng-tiền, chợt gặp một mẹ đưa con mắt đa-tình, đã lại anh chàng phát người con giận từ đấy quả tim anh cũng chết lấy đuổi me ngọ !

Sơn-phong

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Août 1923, giá bạc ở kho Nhà nước định là 8 : 30.

Thị-giá quốc-trái. — *Ngày 11 Août 1923* 3°/. 56,85. — 5 °/. 1918 1916 75 50. — 4 / 918 62 40 — 5·/. 1920 92 60. — 6·/. 1920 88 50.

Thư-tín ở Pháp sang. — Tàu *Yunnan* mang thư ở Pháp sang đi ở Hồ-gkong chạy Haïphong ngày 8 vừa rồi. Đến sáng chủ nhật 12 này hồi 4 giờ thì tàu *André Lebon* mang thư ở Pháp sang, sẽ ở Saigon chạy ra Haïphong và sang Tàu.

Tin tàu. — Tàu *D'Iberville* Mang thư sang Pháp, đến ngày 13 Août hồi 10 giờ ở Haïphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyến xe hỏa 20 giờ 7 phút tối 12 Août.

Ngày mai chủ nhật tại sở Bưu-điện chính từ 8 giờ đến 10 giờ sẽ mở một buồng giấy phụ nữa để nhận việc gửi thư từ đi.

Quan Toàn-quyền Merlin tại Saigon. — Quan Toàn-quyền Merlin tới Saigon ngày hôm kia tức 6 giờ 30, nhân dân Pháp-Việt đông ở bến tàu hay là ở hai dãy đường có đám rước ngài đi qua đến nhiệt-thành hoan nghênh. Sau khi quan xã trưởng Saigon đã đọc bài chúc từ và quan Toàn-quyền đáp lại thì làm lễ chào tại phủ Toàn-quyền. Bến đợ lễ có đủ các quan chức trong phủ Toàn-quyền, phủ Thống-đốc, các đại biểu các hội báo-chí và các quan chức Pháp-Việt.

Quan quyền Toàn-quyền Bandoin đọc bài kính chào quan Toàn quyền Merlin và quyết rằng ngài có thể tin cậy về lẫm lòng ái quốc và tận trung của nhân dân hai nước. Quan Bandoin thuật những công nghiệp đã làm lợi Đông-pháp từ 10 mươi năm nay và những sự đã thành hiệu, cùng là những công việc còn phải làm. Ngài chắc rằng được quan thủ-hiến mới đem trí sáng láng sự lịch duyệt sang quản trị thì xứ này còn được hưởng nhiều sự tiến bộ tốt đẹp nữa.

Quan Toàn-quyền Merlin đáp lại trước hết ngài cảm ơn nhân dân Đông pháp ở Paris và ở bên này đã hoan nghênh việc bổ ngài sang trọng nhậm xứ này.

Ngài có bày tỏ cái quan niệm của ngài về công việc cả các hàng quan văn võ đem tài lịch-duyệt mà giúp ngài, những điều quyết định và công việc làm thì ngài sẽ tự nhận lấy trách nhiệm. Nói đến việc giao tiếp với các hội báo-chí thì ngài nói rằng trong khi giữ trọng-trách ở đây, ngài sẽ thường hỏi ý-kiến các hội báo cử đặng cho biết những điều mới mong của nhân dân mà cố sức cho ai nấy được làm như ý sở nguyện. Nói đến tình hình toàn thể cõi Đông-pháp, thì ngài quyết rằng cái công cuộc đang làm sau này tất là được những kết quả đáng mừng cả. Ngài nói cái nghĩa vụ thứ nhất của ta là phải dụng nền cái sở đắc toàn rất minh bạch khiến cho Nghị-viện đồng bãi Đông-pháp phải cung một khoản thuế đến nỗi ngân trở cho sự mở mang về mọi đường.

Nói đến vấn đề xã-hội thì ngài quyết sẽ noi theo cái chính-sách của quan Thượng-thư Albert-Sarraut là chính sách mà ngài vẫn theo xưa nay, nghĩa là mở mang việc y-tế việc học chính mà chống cự lại với cái bệnh-tật nó gây nên dốt nát.

Sau hết, ngài nói thấy Đông-pháp được bình yên thì rất lấy làm mừng. Ngài có nhắc lại công nghiệp của quan Albert Sarraut, quan Maurice Long và ngài nói công cuộc của quan quyền Toàn-quyền Baudoin, rồi ngài có thay mặt cả Đông-pháp mà cảm tạ quan Baudoin. Ngài lại quyết rằng được những vị quốc-vương trung-thành với Pháp quốc như là đức Khải-định Việt-Nam hoàng-đế, S. M. Sisowath Cao-miên quốc-vương, S. M. Sisavang, Luang - Prabang quốc-vương, được nhân-dân bản-xứ chung các nhà thương-mại, đều đến giúp sức, được các hàng quan lại tận tâm, thì Đông-pháp tất có một cái hậu-vận tốt đẹp vẻ vang cho mình mà lại thêm vẻ-vang cho Tổ-quốc nữa.

RẺ GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái bắt cứ năm nào, hạng nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu, sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
1956 39, Phố hàng Quạt, Hanoi

Quan quyền Toàn-quyền về qui-quốc. — Trưa hôm nay là 11 Août quan quyền Toàn-quyền Baudoin và qui phu-nhân đã đáp tàu *Angkor* trở về qui-quốc.

Thời-tiết. — Bữa nay, đêm hôm qua và ngày hôm nay mới lại thấy nóng dữ tái này.

Ông bán-thề ở trong rạp mà sáng hôm nay lúc 7 giờ đã lên đến 32 độ. Chiều hôm nay lúc 3 giờ thì lên đến 35 độ.

Nhân tiện nói đến thời-tiết thì từ nay trở đi, cứ ngày nào ở trong mục này bản-quán cũng ghi chép cái nhiệt-độ lấy ở bản-thề-biểu của bản-quán một ngày hai buổi để độc-giả được rõ.

Người Trung-hoa lánh nạn. — Vì độ này ở bên Tàu và nhất là ở Bắc-hải đang đánh nhau, cho nên các nhà giàu Tàu sang bên này lánh nạn nhiều lắm. Bởi vậy mà ở hàng Buồm và ở đường la-ga các nhà trọ đông khách Hoa-kiều lắm.

Hội Quảng-hưng long. — Hôm qua hộ Quảng-hưng-long đã họp đại hội-đồng bất thường để bàn viên Quản-lý mới thay ông Hoàng-kim-Đăng-tạ thế.

Hội-đồng đồng thanh bầu ông Sơn-xuân-Hoan làm quản-lý, vì ông là sáng lập hội viên, và am hiểu công việc buôn bán của hội hơn hết.

Vậy khoản thứ 12 trong điều-lệ hội, nay đổi lại như sau này :

« Công việc trong hội Quảng-hưng-long do ông Sơn xuân-Hoan có « quyền quản đốc. Chỉ một mình « ông có trách-nhiệm mà thôi, vân vân.

Việc trị thủy. — Các viên cán-sự chuyên-môn công-chính ở các tỉnh độ này phần nhiều có lệnh quan Giám-đốc công-chính gọi cả về Hà-nội để phòng khi nước sông Hồng-hà có lên đến 10 m 50 thì sẽ đi đốc thúc về việc giữ đê.

Người bảo-chế. — Các sinh-viên bảo chế đỗ tốt-nghiệp có tên sau này được bổ bảo-chế tập-sự :

MM. Khương-bình-Tinh, Ng-Lương.

M. Ng-Lương thi thuộc quan Thống-sứ bổ-dụng và M. Khương-bình-Tinh thì sang bổ vào việc thí-nghiệm hóa-học ở các phòng Thí-nghiệm.

Việc cướp ở hàng Gai. — Theo như lời cung của mấy tên bắt được hôm nọ về việc hành-hung ở nhà M. Đỗ-v-Liên ở hàng Gai thì nay sở Mật-thám lại bắt được sáu tên nữa là : tên Ng-đình-Hệ, Ng-thăng-Đức, Ng-liễn-Nguyên, Ng-văn-Hỡ, Ng-văn-Kỳ, Hoàng-kim-Khanh, đều quán ở Bắc-ninh cả.

Kỳ giả mạo. — Sở Mật-thám vừa bắt được một người thợ may tên là Ng-hữu-Đỉnh ở Hà-đông kỳ mạo giấy của hội Quảng-hưng-Long vào lấy hàng ở một hiệu tây trong thành-phố.

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn bà, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, ăn mất, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giấy, số nhà 33, Hanoi (ống nói 314).

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đi, người ăn đến nằm, ai cần lại bảo. 2062

Việc làm phúc bố-thí 6000 người mộ ở Nghĩa-địa Bạch-mai. — 35 hiệu quyên được đến ngày 24 tháng 6 tà, của các ông các bà có lòng từ thiện cùng như sau này :

Hiệu Đan-phong, cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; bà Giương, phố hàng Gai số 44 cùng 25 cái 10p; bà Bát-đáy, phố hàng Nón số 47 cùng 20 cái tiền giá là 6 p ; bà Ng thị Sâu phố hàng Điếu 37 cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; ông Đỗ-văn-Quảng, phố hàng Thiếc 33 cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; hiệu Mỹ-thịnh, phố hàng Thiếc 34 cùng 3 cái tiền giá là 1 p ; bà Hương-ký đường Général Bichot 5 cùng 15 cái tiền giá là 10 p ; bà Tính, phố hàng Thuốc-bắc số 71 cùng 35 cái tiền giá là 10 p ; Cụ Chưởng, phố hàng Cá số 28 (hiệu Đức-long) cùng 35 cái tiền giá là 10 p ; bà Tài, phố hàng Cá số 14 cùng 3 cái tiền giá là 1 p ; hiệu Nguyên-lợi phố hàng Cá số 19 cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; bà chưởng Mậm, phố hàng Bông số 14 cùng 2 cái tiền giá là 0p 40 ; ông Dương-chang-Giao, phố hàng Đường số 27 cùng 15 cái tiền giá là 5 p ; bà Nguyễn-lợi phố hàng Gạch số 4 cùng 50 cái tiền giá là 15 p ; hiệu Tổng-nguyên, phố Mới số 12 cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; ông Khong-mao-Seng, phố Mới số 45 cùng 15 cái tiền giá là 5 p ; hiệu Tuyên-hành-xương, phố hàng Gấy cùng 10 cái tiền giá là 3 p ; hiệu Khang-xinh, phố hàng Giấy 10 cùng 1 cái tiền giá là 1 p ; bà Đông-ích, phố hàng Cá số 38 cùng 3 cái tiền giá là 1 p ; bà Đức-tainh, phố Thuốc-bắc số 6 cùng cái tiền giá là 2 p ; ông Dương văn-Thuật, phố hàng Đồng 40 cùng 5 cái tiền giá là 2 p ; ông Bùi-văn-Nguyên cùng 3 cái tiền giá là 1 p ; ông Mao-seng, thầu khoán ở phố Mới cùng 6 cái tiền giá là 2 p.

Cộng là 1237 cái tiền giá là 385 $ 90

Còn nhờ ông bà nào cùng về việc phúc ấy nữa, thì xin đăng báo sau.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hòa (Rue des Pipes) số nhà 5, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con, cam đoan

Các bài cáo bạch. — Những bài cáo bạch của các nơi thuê bản quán đăng báo, sự thực hư thế nào đã có các nhà thuê đăng chịu trách-nhiệm, nên bài thuê đăng thỗ nào thì bản quán cứ thế mà đăng. Người những lời đăng trong bài cáo bạch bản quán không biết bao điều gì nữa. Vậy các bạn đọc báo coi thấy các bài cáo bạch, đôi khi có muốn hỏi bao thêm điều gì, xin cứ gửi thư thẳng đến cho các nhà thuê đăng có ký tên và đề chỗ ở hẳn cáo bạch, chớ đừng viết thơ hỏi bản-quán. Trừ những khi trong bài cáo-bạch có đề câu : « Hỏi tại bản quán » là những khi các nhà cáo-bạch có nhờ bản quán trả lời giùm, thì tiếp được thư của các ngài, bản quán phúc lại ngay ; ngoại giả có tiếp được thư của các ngài, bản quán lại phải chuyển giùm đến các nhà cáo-bạch thôi, chớ cũng không biết thế nào mà trả lời.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Ng-tiến-Mô, trí huyện hạng ba tại huyện Tùng-thiện tỉnh Sơn-tây được nghỉ dưỡng bệnh hai tháng nếu lương gị Hanoi.

M. Phan-huy-Oánh thông phán hạng nhì tỉnh Sơn-tây nay được quyền thuyện lý trong khi M. Ng-trần-Mô nghỉ vắng.

Từ chức. — M. Lê khiêm-Tốn, một thầm hạng ba, nay được từ chức.

Cái trộm khá to. — Tên Ng văn-Đoan 32 tuổi cu-li ở đường Hall, Ng-thị-Cả vức Mai bán 40 cái nhà ở ngõ Ngang số 42 ăn cắp và chứa những quần áo và đồ vàng bạc đáng giá 300 đồng của Mme Ng-thị-Thuy ở phố O'dendhal thì nay đã bị tống giam cả lứt.

Bọn cướp ở làng Ngải-sơn, tỉnh Sơn-tây. — Tên Cấp, tên Đoan, tên Toan, tên Duy, tên Quý và tên Viết, quán ở Bách-lộc, huyện Thạch-thất tỉnh Sơn-tây vào cướp ở làng Ngải-sơn, huyện Tùng-thiện (Sơn-tây) ngày 17 Juillet trước và cướp giết một người làng Bách-lộc tên là Phu, thì nay sở Mật-thám đã bắt giải về quan Công-sứ tỉnh ấy.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương tâm đệ nhị nguyên Bắc-đẩu bội-tinh-Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat. Consultera Port-Said (ai-cập) Sues.

Ngoại khoa, hại-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh đàn bàu, bệnh giang mai

các bệnh hoàn-hảo mới ở Âu-châu sang

— chữa từ — đến 11 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN NHỚ LẤM-CHỪNG : Gác 1 số 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 33, cuối nhà số 206

3813.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cháy. — Một chiếc nhà tranh ở gần nhà xi-măng, ngày hôm qua phát hỏa hồi hai giờ rưỡi chiều. May khe lý ngọn lửa mới bốc hơn độ bằng cái nong, người ta trông thấy rộp đi được, không thì cái xóm chi chít như thế còn đâu nữa mà chẳng ra trơ tro rồi. Hỏi ra thì nhà lý của người tên Trương-văn-Sơn, vì đun nấu vô ý thành phát hỏa.

Việc vệt ở sở Cầm. — Sở Bưu-za có đưa trình vừa rồi bị mất trộm một chiếc dây da (courroie) ở trong một cái tòa hàng.

Đỗ-ngọc Giện, 34 tuổi bản đỗ khám, nhà ở ngõ phố Commerce, kiện người ở chung nhà là Vũ-v-Phạng tức Tuyên 28 tuổi cũng làm nghề buôn đỗ khám đã lấy trộm của y cái giầy 100 quan và số tiền 7 p.

Phạm-thị-Hai, 24 tuổi khám, nhà ở đường Beanai số 32, kiện tên Phạm-thị-Hai tức Chân 28 tuổi, bán hàng hoa quả ở Lạc-viên đã đánh thị và cướp cả đồ nữ-trang và tiền bạc.

VIỆT-KIỀU

Ai tin. — Cụ thân-sinh ra M Nhiệm thư-ký Kiểm-lâm Việt-trì tự thế hôm 26 tháng sáu tà ở Bạch-hạc tỉnh Vĩnh-yên. Ngày 28 đi cải đám. Xin có lời kính viếng cụ và chia buồn với quyến.

HÒA-BÌNH (chân Lương-sơn)

Loạn cọp. — Trong 4 tháng 5 tà vùng lồng Cư bị cọp bắt đến ngót 20 người, sang tháng 6 tà đến tháng bắt một người dân ông một người đà bà xã Kỳ-sơn, hôm 15 vừa rồi các kỳ lý và quan làng đi bắn Phó-lồng ở làng Đào-hoa xã Kỳ-sơn, khi giờ về lại gặp 2 con ra chắn ngang đường cọp

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

Tin nước lên xuống

Trên sông Hồng-hà	10 Août hồi 8 giờ	11 Août hồi 8 giờ
Lao-kay	77.30	77.30
Yên-bay	23.45	23.35
Việt-trì	13.90	13.90
Hanoi	9.34	9.40
Vạn-yên	6.15	6.20
Hòa-bình	6.90	6.12
Tuyên-quang	8.30	7.85
Phú-doan	22.93	22.79
Phú Yên-bình	2.45	1.95

Trên sông Thái-bình	10 Août hồi 8 giờ	11 Août hồi 8 giờ
Thái-nguyên	20.40	20.10
Lâm	3.90	3.80
Phả Lạng-thương	4.70	4.30
Đáp-cầu	4.94	4.77
Phả-lại	3.75	3.63

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ "Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

• TONIQUE TONKINOIS •

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên ta ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình ta, hình tô-cười cho trẻ-con và người ốc trí khỏe thì không ai có thể tin được!

Xin mời vợ và người chồng lại tiệm mà xem cho kỹ lưỡng!

Ngày mồng 7 tháng năm, năm-hiệu Khải-định thứ ba, tức 1918-1919	欽差內閣大臣
Chiếu như đại-thần phụng mệnh MONTÈS qui-công, có chế nên một tờ chứng-chỉ ban thưởng cho đại-thần được đem qua tới Pháp, đương năm giờ thưởng, trước lạc phê thị giới cho qui-công phòng chế-tạo để tỉ thành-tựu.	欽差內閣大臣
• Khâm thử.	•

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giả, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ năm chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Khi mua xin lấy chai ở trong cho kỹ kẻo nhầm

về người kỳ mục đi đâu, may có quan làng xã Kẻ-sơn bảo mấy phát súng nó mới chịu tại! Hôm 20 tháng này người ta đi chợ gặp ba con ở chỗ cách gần làng Phương-thảo, lại có người đi cải gặp 2 con ở sau làng Đông-thi, lại có người nói đi mừa ruộng gặp 2 con đương cắn nhau phải bỏ mừa mà chạy, ở xã Mỗ con có 4 người đi mắng gặp 2 con đương uống nước, thế là ngày hôm 20 tỉnh người ta tập vừa 9 con cùng ở địa phận xã Kẻ-sơn cả. Lại ghé thay quẳng đương ra làng Phương-thảo đi vào đến làng Sinl, đài độ 3 kilomètres, tính rằng rã cả, người ta cái ngày nào cũng có đến hai ba con ở đấy chực ai đi lại, m đi mà đi, thì thoát, mà nói chuyện bỗ hơi động có tiếng người là nó từ trên rừng nhảy xuống, là nó cứ đuổi và đi ai không chạy được thì bị nó lấy ăn thịt, chỗ đường cái này là đường cái từ tỉnh Kim-bôi ra đi chợ đến xã Kẻ-sơn nếu có thể thì không ai dám đi chợ nữa, mà dân bản hạt không ai dám đi kiếm củi và đi cày cấy làm ăn gì nữa.

Bẩm nọ có một Quý quan ở Hanoi vào nhà ông Chánh-tổng Cư-yên bảo đem đi, nhưng ông chánh-tổng không dám đem đi. Nay nhân dịp này, chúng tôi không hiểu Quý quan mỹ hiệu là gì và ngài ở Quý hạt nào, nào đồng lên bảo chương này nếu Quý quan nào hoặc đồng bang ta có ngài nào có lòng quảng đại giáp dân chúng tôi trừ đi thì đi cho thời xin quá bộ tại nhà chúng tôi, chúng tôi xin vui lòng mà đưa đi bẩn ngay. Nếu có vào xin đi từ Hanoi đến kilomètres 42 sẽ dẫn điện ông Gérod, thời rẽ vào đến chỗ cầu Sông-hai, phải đi xe mà đi bộ độ 2 kilomètres thì đến xã chúng tôi, hoặc đến bẩm lý-trưởng đưa đường hoặc cứ vào chỗ ấy đã có quan làng xã Kẻ-sơn là con cả cụ Tuần-phủ bản tỉnh, ngài vẫn bẩn cọp luôn, nếu các ngài vào thì quan làng cũng vui lòng tiếp đãi mà đưa đi, nhưng xin phải ngồi một hai tối thì đi mới bắt đường bẩn nó.

Bộ sơn sĩ, Lan-cốc giáp, Thổ-đọc Đinh-công-Nghiêm lại cáo.

BẮC-GIANG

Gửa bà đã có mấy tay. — Hôm thứ ba vừa rồi, cách cầu sắt sông Thương cũng không xa, có xảy ra một chuyện đáng ngợi khen là giữa trưa hôm ấy một người lực điền vừa làm lụng xong, mặt mũi chân tay lấm lấp bẩn thỉu, xuống sông tắm. Một mình nghiễm nhiên ngồi tắm trên khối đá, thình lình khối đá trượt bàn trơn thành ra anh ta ngã xuống sông chìm lỉm vị không biết bơi, vì lại nước sông lại to. May thay trên đã có người đàn bà đi đường trông thấy, nhanh trí khôn, vội cởi thắt lưng chạy xuống đáp một đầu cho anh ta; anh này nắm ngay được đầu thắt lưng, người đàn bà cố sức kéo anh ta lên được thoát nạn. Đáng khen và đáng kính thay! Một người đàn bà như thế cũng ít có lắm vậy!

Đá bóng thi. — Hôm chủ nhật trên rồi hội cầu các học-sinh và hội *Soleil* có đá bóng thi. Đã lâu nay mới gặp được ngày hội họp, còn hôm ấy đông vui lắm, vì nhiều ông phải đổi kiệu phải đi làm ngay ra, nay được ký nghỉ hè ngày rộng tháng dài nên cũng nắn lòng nán nhiệt. Trong khi chơi hai hội cùng gắng sức nên có lắm quả tranh thực ngoạn mục, khéo lắm!

Mong rằng hội *Soleil* in sâu sắc thêm lại cho cuộc thi thao được sắm sửa vui-vẻ hơn lên.

CAO-BẰNG

Thủy tai — Cái tai họ về nước lụt ở Cao bằng vừa rồi thật xưa nay chưa từng thấy bao giờ. Buổi chiều hôm mồ 4 1. nước sông lên thì sẽ cũng cho là thường, không ngờ đến đêm nước lại ngập đến gần mái nhà được.

Cái cảnh tượng trên mấy hôm lụt thật không bút nào tả xiết được. Trong thành phố mười phần thì đến nhìn phần bị ngập, mà trên những nhà còn lại thì rối cũng phải giờ đi mà làm lại. Nước mạnh đến nỗi trôi cả cầu, đổ cả cột sắt vô-tuyến, thì nhà cửa nào mà đứng được.

Cái nỗi thiệt hại về tiền của chẳng nói làm gì, lại còn cuốt người nữa, thấy nỗi lênh bềnh trên mặt nước mà số người chết bao nhiêu cũng chưa biết được. Nhiều người phải lên tránh nước ở trên mái nhà, ở trên ngọn cây mà cây với nhà lắm cái cũng bị sức nước trôi phăng đi mất. Đã thế trời lại mưa quá trời nước, dân bà con trẻ cứ ngồi trên mái nhà mà kêu la thảm thiết, các quan binh, các cụ đạo có đi cứu mà làm sao cho xiết được. Các đám đội tây và binh lính ta hết sức đem thuyền đem măng hoặc là lận lội mà cứu người bị nạn, trông thấy thật là đáng khen phục tấm lòng can đảm của các ông.

THÁI-BÌNH (Huyện Vũ-tiên)

Cướp thuyền. — Tên Nguyễn-văn-Hòa là lái-thuyền ở huyện Kim-Động chở nhãn xuống bán ở huyện Hải-hậu sáng hôm 27 tháng này, khi thuyền về đến địa phận làng Khánh-trường bị năm đứa xuống thuyền chém tên Hòa phải một nhát ở tay và lấy mất 2 cái nồi quần áo, 5p. và cái thẻ thuế thân của tên Hòa. Lấy xong quần cướp lên bờ, tên Hòa bỏ hoàn thì lý-trưởng làng Khánh-trường và chánh tổng sở tại đem đến đuổi bắt được cả năm đứa cướp. Hỏi, thì chúng khai là người tỉnh Nam-định, làm nghề thuyền chài, vì tên Hòa kéo thuyền làm nông mấy cái cọc của chúng thả ở sông thành ra cãi nhau đánh nhau v. v. . .

Việc này quan sở tại đương xét bắt, vì quan Huyện cần mẫn việc tuần phòng, làm nỗ bọn giang phỉ, ngót tháng nay bắt được 3 đám cướp khá to.

ĐÃ BÁN QUYỂN THỨ 9

說小今古

Cổ-Kim Tiểu Thuyết

tại nhà in KIM-BỨC-GIANG và ở các hiệu sách tại Hanoi, Haiphong, Nam-định, Bắc-ninh, Thái-bình, Hưng-yên, v. v...

Mỗi số: 0$06. 3622

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Rất vô ích. — *Tây-thinh* — Hôm hôm nhân nhật nhất 28 Juillet 1923 M. Nguyễn-văn-Khôn commissaire-ran của hãng Nam-van, vợ là Ng-thị Liễu, một đứa con trai nhỏ 3 tuổi người đi-sinh là Ng-thị-Hoè ở làng Hiệp-hòa Mỹ tho để hoè cùng chàng quyết lên Biên-hà mà ki cũng lại muốn xe hơi của hãng Vê-li-tông ở đường Paul Blanchy số nhà 161 hiệu xe Dodge số thứ tự C. 1804. Người chauffeur tên Ngô-v-Thê cầm bánh với đứa phụ ngồi kế.

Lối 8 giờ mới chạy lên khỏi trường-bắn còn cách xe Godenha chừng 1 ngàn thước (1 km 00, tới khúc đường quanh thấy xe Delahaye của M. Siêu đưa bộ-hành ở trên chạy xuống còn cách xa chừng sáu chục thước không biết sao mà cái xe Dodge lại lái đâm vô trong gốc cây sao đụa bên lề đường. (Hỏi ra thì chauffeur khai tại bánh xe sức. Còn người chết mười xe lại nói tại chạy mau quá trôn tới khúc quanh lật đật tránh mà quá tay.) Ô hô! Xe đụng bể tan tành một đống. Người làm ngay thảm thiết trăm bề.

Xe tay bể nát cũng chẳng tiếc chi, thương hại cho một người tây-nữ Ng-thị-Hoè 45 tuổi phải bị gãy chân. Rất thương thay! Cám làm phận tôi đòi con phải gánh ở đời tai họa. Cho bao nhiêu rất may cho bản hạt nhưng mà Ng-thị-Liễu bị mất hết một chiếc vàng đeo tay có hột xoàn giá đáng 600 p. (chừng biết bởi sao). Sau đụ có xe M. Siêu chở người bệnh xuống nhà thương Trảng-bang bó rịt.

DƯƠNG BÁ-TRẠC

ET

TĂNG-KHÁNH-LONG

dit **ĐÔNG-NAM-MỸ**

Dệt lãnh lụa, vải-màn, khăn mặt, đóng giày tây, giày ta, va-ly, làm mũ (nón), khăn sếp, ghế mây, và buôn đủ các thứ hàng Bắc-kỳ, bán cắt và bán lẻ.

Tổng cục: Hà-nội phố hàng Bông, số 152.

Phân cục: Sai-gon đường Catinat, 10 đường Bonnard, 90.

Công-sưởng tại Thái-bà-ấp.

Hàng tốt giá hạ, qui-khách chiếu cố xin cứ gởi thư về ĐÔNG-NAM-MỸ số 152, Rue du Coton, Hanoi.

2095

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889. kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cũng, chẫn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, tôi hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MAO-SENG kính cáo.

HỘI-ĐỒNG-ICH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ ông đề giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sổ gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giả tiền.

Khi nhận sổ sẽ có biên-lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

Y. M. Garnès.

2094.

皇越新律荇哺

Mới xuất bản **Luật Hoàng-Việt chữ nôm** *mà M. Hoàng-Tường (trợ-giáo) tuân-y quyển luật quốc-ngữ Nhà-nước dịch ra, hiện đã trình phủ Thống-sứ. — Mục-đích dịch ra chữ nôm, là dịch-giả theo ý muốn của các hào-trưởng trong các vùng-hội; những bậc ấy cần phải xem luật để thường lo liệu việc công, mà phần nhiều các bậc hào-trưởng quen xem chữ nôm hơn xem chữ quốc-ngữ.*

Giá bán mỗi quyển 1 p. 80, tiền cước độ 0 p. 30.

Quý sĩ nào muốn mua, xin cứ gửi tiền 1 p. 80 (là cả tiền cước) về nhà in **Kim-Bức-Giang**, *số 83, phố Hàng Bồ, Hanoi, hiệu ấy sẽ gửi sách đến tận nơi. Xin đề dương-danh và làng, tổng, huyện, tỉnh cho rõ ràng để tiện gửi. Còn các tỉ các nhà, nếu có lòng chiếu cố mua xin viết giấy về, hiệu ấy sẽ gửi lối giao-ngân tính-hóa. — Mua nhiều, có biếu hoa-hồng. — Lại có bán tại nhà dịch-giả, số 33, phố Hàng Nón. Ở các tỉnh, thì xin hỏi mua tại các hiệu sách.*

2093

Hiệu Nam-Bảo đổi chủ

Tôi xin lời bẩm để các quí-khách rõ thành bởng có hiệu bắt cho rằng: tôi đã nhượng lại hiệu Nam-Bảo bán đồ vàng bạc ở phố hàng Đào, số 16, Hanoi, cho ông nhạc tôi tên là Đặng-thị-Trường, từ tới thương lượng sự sở công; cho nên không có pháp lượng tên hoàn bản nữa.

Các quí-khách có cần dùng hàng hóa gì, xin cứ lại thực hay là thân đến bản-hiệu để xe quản-lý nghành tiếp cũng như tôi. Xin với người chiếu cố cho.

Cúa thân bằng cố hữu có cần hỏi thăng việc gì nơi tôi, xin viết thư hay là thân đến cửa chơi nơi tôi ở tại phố hàng Da, số 60, Hanoi thì lấy làm đa tạ lắm.

Kính cáo.

NGUYỄN-HỮU-QUÝ.

60, Rue des Cuirs, 60, Hanoi.

Một thứ thực-phẩm có ích

Thực-phẩm có ích, chẳng gì bằng một thứ nước-mắm của Việt-Nam ta, nên HẢI-LỢI công ty chúng tôi mới xây khảo mới các miền Bắc-kỳ để chắp lấy những cách chế nước mắm, cho thật là tinh-sạch, sạch sẽ, hợp cách vệ-sinh, chế theo đúng, đựng lọ nhỏ nước ngay tại trong chợ năm 1926 để nhận làm ra cùng được bổ-ích cho.

Chúng tôi hiện nay đã tìm được nghề đó. Xưởng chế-tạo lập tại Tam-đa (Bắc-giang).

Tổng cục tại 72, phố Mới (Jean Dupuis) Hanoi, hiện đã có quan Chánh tòa Tây-sinh kiểm nghiệm cho thận. Bao-sẽ, bao bánh, hàng ngon, giá rẻ, qui-khách nên chiếu-cố, để ủng hộ kỹ-nghệ nước nhà.

Muốn đại-lý nhà hàng ở ngoài tỉnh, hiện có sẵn đại-lý khắp các tỉnh lỗ biên khắp, xin qui khách chú ý.

Người nào ở xa muốn đăng đến thử gì, xin gửi thư về Tổng-cục, chúng tôi sẽ lần lượt tiện đường gửi theo sách tiến hóa giao ngân tới tỉ.

(Có quảng cáo, mẫu, mẫu-lem, và các bài-vị khác xem chẳng số ra.

HẢI-LỢI Công-ty

2092 *Cẩn bạch*

ÍCH-HỮU THƯ-XÃ

Kỳ đại hội-đồng bất-thường lần thứ hai, ngày 5 Août 1923, họp tại hội quán, phố hàng Bông, số 58. Sau khi hội đồng đã nghe tờ trình của viên chấp-nhiệm nói về nhẽ xin giải-tán, hiện đang lập biên-bản định nhau như sau này:

Giao ông Nghiêm-Vịnh đưa sổ sách cho trạng-sư để thu hết tiền cổ-phần còn thiếu, tiền mua báo **HỮU-THANH** *và tiền thuê đăng quảng-cáo chưa giả. Khi trạng-sư đã thu kết cả, hội lại sẽ họp đại hội-đồng để xem xét giải tán hay không.*

Bẩn Ích-Hữu Thư-Xã và các đồ đạc của hội tạm giao ông Nghiêm-Vịnh cất.

Báo **HỮU-THANH** *giao giả lại ông Nguyễn-huy-Hợi là hội-trưởng hội Công-thương đồng-nghiệp.*

Từ nay đến kỳ hội-đồng sau ông Nghiêm-Vịnh cần trông coi giúp công-việc hội mà ông không nhận lương. Ngài nào hỏi hàn gì đến việc hội xin cứ hỏi ông Nghiêm-Vịnh ở phố hàng Bông, số nhà 13.

3048 *Ích-Hữu Thư-Xã kính-cáo.*

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí-khách xem báo thấy có đăng cáo-bệnh cần bản-hiệu, đến khi sẽ mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhẽ mà thấy ra không đủ được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời trình trình cùng quí-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có làng chiếu-cố đến bản-hiệu thì cứ nhận kỹ.

• Nhà Bản-thuốc Bổ Monbin có đăng-bố ba chi-nhánh ở 3 ngay giữa phố Trang-tiền, số nhà 54, Hanoi.

Nay kính.

Ets. Montès.

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

no 207

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bộ này cũng tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-quân, của Hương-diệp phu-nhân là một nhà nữ-sĩ thuở xưa soạn ra. Soạn theo lối diễn-tả, nay xin dịch thành văn xuôi để hiến các độc-giả.)

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Lưu-gia-ngọc phu-nhân nói:

— Con không hiểu! số là việc này cũng phụ con (trỏ *Lưu-vương*) chẳng quản-sẽ chi đến. Bây giờ thành ra Tỏ phu-nhân trỏ là nhà trai, mà ta đây trỏ là nhà gái thì thật rất phiền. Khi trước cười con, còn có Tỏ phu-nhân trông nom giáp tỉ được!

Phi-loan quận-chúa cười mà thưa rằng:

— Thân-mẫu chớ phiền lòng! ngày nay đã có con và em dâu con (trỏ là *Phật-châu* tiên thư) giúp thân-mẫu chủ chi!

Phật-châu tiên-thư nói:

— Các đồ trang sức, nếu ngày nay không sắm kịp thì bảy đem của con mà đưa cho nhị-tẩu đăng cũng được!

Phi-loan quận-chúa nói:

— Cho sang bên nhà con mà lấy cũng được.

Tô đan-tuyết phu nhân cười mà bảo rằng:

— Thế ra con tu thì chẳng ai giáp, lại chẳng biết đi giới-mượn vào đâu. Nhưng tu không ngại, hễ *Lưu-vương* có phân-nàn cáu-trách cũng gì thì ta nói là một mình ta, chỉ lo được như thế mà thôi.

Lưu-gia-ngọc phu-nhân nói đùa rằng!

— Các con nghe lời *Lương-mẫu* nói, thật đã trây-lười. Sau này *Mạnh vương-phi*, sắp lại khai một món tiền to vậy.

Lưu-gia-ngọc phu-nhân nói xong mọi người lại chăm-nhăm mà cô cười. Nhà ngoài thì *Lưu-vương* cùng mấy anh em phò-mã *Triệu* cần đi về. *Doãn thượng-công*, *Nguyên thượng-công*, *Tiên thượng-thư* và *Hàng-vương* cũng đều đến cả. Người nhà bày tiệc, mọi người cùng ngồi vào ăn.

Trong khi ăn tiệc, lại có đem phường-hát ở *Lê-viên* vào để diễn kịch. *Lưu vương* cả cười mà bảo rằng:

— Tôi đây vốn là vũ-nhân thô-tục, hay nói chân-thật, không biết những giọng văn-hoa. Lần ngày cách xa, ngày nay gặp nhau, nên đã nói chuyện vu-vơ, bà-tẩu lại bày những trò mua hát.

Mọi người đều nói:

— Đã đánh như vậy, nhưng một vị thân ông mới thì lễ nghĩa tiếp cũng nên phải trọng-thể chứ sao!

Lưu-vương cười mà đáp rằng:

— Tôi là người nào mà dám đương cái lễ trọng-thể ấy! Nay tôi được cùng các bậc quốc-thích hoàng-thân sum-họp một nhà, thật là cái vinh-hạnh cho tôi, không biết thế nào mà kể cho xiết! sáng mai tôi xin vào *Tiên-hoa-sơn* bái-yết *Hoàng-phụ vương-gia* rồi lại sắp trở về quê-nhà vậy.

Doãn thượng-khanh thượng-công liền nghênh lại bảo phò-mã *Triệu-cán* rằng:

— Cang-kinh không bằng theo mệnh. *Lưu* thân-công đã bảo như thế thì phò-mã nên truyền bắt phường hát đi.

Phò-mã *Triệu* của tôi khẩu truyền cho phường hát lui ra. Bấy giờ tiệc-tàn, mọi người trở vào thư-phòng nồng trà, lại cùng nhau kể-lể những chuyện sau khi tương-biệt.

Lại nói chuyện *Phi-loan* quận-chúa ở nhà trong bảo *Gia-tường* công-chúa rằng:

— Nàng *Vân-cơ* ngày nay đã biết sửa mình đổi lỗi, hãy bỏ dang-nhan đi, đã quyết chí ta hành, thế thì công-chúa nên thêm sơ tín với thái-hậu, xin cho nàng được thực vậy ở *Tiên-hoa-sơn*. Nàng *Diễm tuyết* và nàng *Ngọc thanh* tôi cũng chẳng họp chỉ mà không cho nàng được nàng thân ở đấy. Việc này nhẳng những khiến nàng khỏi trầm-luân lại nơi bể khổ, mà lại có thể cho được những sự vi-nhạc cho nhà họ *Hàng* vậy.

Gia-tường công-chúa đáp lại rằng:

— Đã đành như thế, nhưng thái-hậu xưa nay vốn lấy chữ « Trinh-tiết » làm trọng. Nếu nghe biết những sự xấu-xa của nàng *Vân-cơ* thì tất cũng hãm hồi nỗi giận, chẳng khác chi Vị vương-phi vậy. Ấu là đợi khi tôi làm-cản đã mãn-nguyệt rồi, bấy giờ sẽ thừa cơ tâu xin thái-hậu.

Gia-tường công-chúa nói chưa dứt lời thì bỗng có người hộc-phụ khẩu-khích cười chạy vào mà bẩm rằng:

— Bộ dám bẩm công-chúa! *Phương-oanh* tiểu-thư hãy giờ đã thành ra người của ta rồi!

Phi-loan quận-chúa cười mà bảo rằng:

— Đâu đuôi thế nào, mụ nói lại chẳng ta nghe.

Người hộc phụ nói:

— Vừa rồi *Lưu* phu-nhân mới *Lưu vương* vào, nói việc hôn-sự *Phương-oanh* tiểu-thư cùng độ nhi quốc-cữu. *Lưu-vương* bằng lòng ngay. *Lưu* phu-nhân lại xin chọn ngày làm lễ cưới. *Lưu-vương* nói: « Gia-quyến không có đây thì biết cưới ở đâu. Bây giờ phu nhân đã là có-mẫu nó thì phải nhận làm nhà gái mà *Lương* phu-nhân thì là nhà trai, vậy cứ chọn ngày rồi cưới tại Đông-phòng sang tây-phòng cũng được ». *Lưu* phu-nhân mừng rỡ, đã nói chuyện với *Lương* phu-nhân đã sẵn soạn làm lễ cưới đó.

Người hộc-phụ nói xong, nét mặt tươi cười hớn-hở, *Gia-tường* công-chúa cũng phì-loan quận-chúa đều lấy làm mừng. Cách mấy hôm sau, nhà *Hoàng-phi* sắm-soạn làm lễ thành hôn cho *Phương-oanh* tiểu-thư hết-duyên với nhị-lang *Triệu phương*.

Câu chuyện trong khi tiệc mừng, tuồn thì nói những lời trang-hoàng. *Lưu-vương* hỏi những công-việc bên nước *Cao-lỵ*. *Doãn-thượng-khanh* thượng-công đều thuật hết đầu đuôi cho biết.

Lưu-vương nghe xong, liền nói:

— Nếu vậy thì *Hàng khắt-phương* thật là một hộc ký-nam-tử, chẳng kém chi các công-tử con nhà *Hoàng-phi* chút nào không hổi! *Hàng-vương* khéo tu thế nào mà để được người con như thế. *Doãn thượng-công* ơi! Phò-mã *Triệu-cán* đáng kể là bậc xã-tắc-thần. Nhị-lang *Triệu phương* cũng là một tay trung-đẳng. Lại được *tam-lang Triệu-lân* kia có nhiều mưu sâu kế lạ, mới đáng cái tổ dựng trước mà đem được hoàng tử trở trong cung ra. Tô-lang và ngũ-lang thì biểu-thuận lo thường. Thế thì một nhà *Hoàng-phi* đã chang đáo biết bao nhiêu nhân-tài.

Hàng-vương cũng tấm-tắc khen ngợi mà rằng:

— Chẳng những thế mà thôi! khi *Mạnh vương-phi* ở trong cung bày mưu lập kế, buộc thu vào chân cọp chim quạ để truyền báo cho anh em *Triệu-phương* và *Triệu-lân* biết. Lại khi thái-hậu lâm trần, các tờ chiếu-thư đều một tay *Mạnh vương-phi* khởi thảo cả. Đàn bà như thế, thật thiếu cho bọn tu-mi nam-tử ta phải hổ-thẹn.

Nguyên-long-quang thượng-công nói:

— *Mạnh vương-phi* thật là một người trí rộng tài cao, chẳng kém chi *Khổng minh* thuở trước. Hãy nam như cái mưu « Khổ-nhục-kế » ở chốn pháp-trường, đủ biết là tay kỳ tài vậy. Nếu không nhờ có cái mưu kỳ ấy thì làm sao mà cứu thoát được *Hàng vương* đây và *Vị vương-phi*...

(Còn nữa).

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

7, Rue des Caisses, 7 — Hanoi

NGUYỄN-TIẾN-HÀM, propriétaire

Diplôme de mérite

Exposition des Beaux Arts 1918
Concours Foire de Hanoi 1922

Télégramme THUẬNTHÀNH bottier Hanoi

Catalogue franco sur demande

2098

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO & Cie

53, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-Việt được pháp lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm, xin quý khách nhận rõ hiệu tem giản có ÔNG SAO khỏi nhầm.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến che.

Quý-khách ở xa muốn mua thứ rượu gì hay hỏi ban điều gì xin cứ viết thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu xin trả lời ngay.

Ông nói số 207 2073

Hội ban-hàng bản-quốc

nếu muốn giữ
cho sức khỏe được lành

Nên hút thuốc lá quấn rồi và chớ quấn hiệu « CORONA » (thứ riêng) vì thuốc ấy không làm rạo cổ họng, cả người có tuổi hay là sức-khỏe yếu ớt cũng có thể hút được.

Nên mua thuốc xì gà (cigares) (hiệu riêng) « EXCELSIOR » và « EL NINO » thứ xì-gà EL NINO đựng bằng hộp sắt.

Bán khắp cả mọi nơi

Quản-lý ở Đông-pháp là hiệu

GUIONEAUD FRÈRES

BORDEAUX - HANOI - HAIPHONG

Bán lẻ: Ở cửa hàng 69-71, phố hàng Khay (Rue Paul-Bert), Hanoi.

Bán cắt: Ở cửa hàng 28-30, phố hàng Gió (Bd Gia-long), Hanoi.

Bán lẻ và bán buôn: Ở cửa hàng 43, đường Paul Bert, Haiphong.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu tủi, mất của mất tiền.

Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ấy. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, đến sáng thức giấy một nhọc lạ lùng, nghĩ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà lâu mà thì sinh ra bệnh thường gần hay bệnh gỗ giật.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ khí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào chế ra.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa, xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THANH

N° 59, Rue du Coton, Hanoi.

Bệnh hen

Dùng thuốc nước và thuốc bột ESPIC thì chóng khỏi hẳn, chỉ uống khoảng 2 hay 3 ngày là khỏi. Giá 1$ và 2$25 một hộp. Bán tại tất cả các hàng thuốc tây và tại phố Sinh-Từ Lazarop, số 20, Paris.

Nên mua nhớ lấy J. ESPIC ở trên đừng lầm.

Hiệu GIU-ICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây để các mài dật dấu* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố mọi nơi, cứ biết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ gửi gửi biếu ngay.

PHONG-TÀI

HIỆU ANNAM ĐÓNG GIẦY

55-57, phố Jo-đầu (Rue des Pipes) Hanoi.

Được giải thưởng nhất trong kỳ đấu-xảo riêng tại cuộc Hội-chợ Hà-nội 1922. Có catalogue riêng quí-khách muốn xem xin viết thơ về hỏi, bản-hiệu sẽ gửi biếu.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

ẤU-HỌC TOÁN-PHÁP

CỦA

NGUYỄN-NGỌC-QUẾ

soạn

Giá 0$30 một quyển

Tiền cước gửi recommandé 0$11

Bán tại Bản-quán và có gửi bán ở các hàng sách.

Nhiều kiểu lạ!

Hiệu CHẤN-HƯNG, nhà đồ ở phố hàng Bạc, số 80, Hanoi, chuyên-môn chế tạo đồ nạm-trạng nữ-trang bằng vàng bạc thực, có nhiều kiểu khéo, thanh-nhã hợp thời-trang, đã có tiếng cẩn-thận, buôn bán chắc chắn, có giấy cam-đoan rằng: Vàng bạc đúng cân đúng tuổi, khi không dùng nữa mà trả lại thì không thiệt gì. Các quí-khách nên lại hiệu ấy mà mua bán, không còn nghi ngại gì nữa.

2065

奔醉林桂張

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ XIN HỎI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi-dí) làm nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như cơn đến khi đại-hiện-xung ra thì tuy-nguyệt cảm-ám, thật là sốt liệu lắm người ta lắm, bệ không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng nề mà khó chữa.

Khi xưa nhiều bệnh này đều đáng đáp cái cho nên người có bệnh Trĩ làm đau đớn, vậy nên tôi dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau, không sót, chỉ trong mấy hôm thôi những nỗi nan-tọ-bộ rụng rời, mà trong khi đang chữa sự thì làm ăng như thường không mất thì-giờ. Vậy Ngài nào mắc phải bệnh này xin mời đến:

M. TCHUONG-QUAY-LAN

36, Phố hàng Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 1 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.

Các tỉnh xa đều xin hỏi tiếp.

Thư từ xin trả lời ngay. 2000

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 2$25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI-THÁI 利

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Kính trình quí-khách các tỉnh được biết rằng Bởi giá vàng cao hạ thất thường, vậy khi các ngài hỏi giá mà bản-hiệu đã trả lời, thì nên gửi ngay mandat giấy-thép và đặt trước độ 10 °/₀ mà hễ hàng gửi đến nơi các ngài cũng nên lĩnh cho sớm sớm, được thế thì chúng tôi mới đỡ thiệt, mà giữ được giá bán phải chăng.

2065

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA HIỆU C. J. BONNET LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn tán, hoặc viên

Tại tất cả các hiệu thuốc Pháp bán đúng một theo toa.

Gửi sách tại tất cả các nhà-máy Nhà máy nước LARUE 32-37, Rue Paradis — Marseille

Hỏi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc-ninh, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại.

Cả nước độ hơn một đồng một lọ.

2067

Mũ bằng liège có ở đâu làm được không?

Chính ở hiệu HAI-CHINH, 76, Phố Cầu-Gỗ, Hanoi, hiện bây giờ đã làm được trước nhất.

HAI-CHINH

76, Rue du Pont en Bois, 76

HANOI

2043

HOTEL LÊ-VIÊN

(HÀNG CƠM TÂY)

58, Amiral-Courbet (phố La-côm)

Ngang nhà Máy-nước, gần nhà Hát-tây. — HAIPHONG

Có các thức bánh ngọt, lúc nào cũng có các món ăn nóng và nguội.

Có các thức rượu mùi và rượu uống trước khi ăn cơm, có rượu vang thùng trắng và đỏ thật tốt, giá tính phải chăng.

Có phòng ăn riêng lịch-sự để tiếp quí-khách Annam và Trang-hoa.

GIÁ NHẤT ĐỊNH:

Một bữa ăn không rượu	0$60
Ăn cả tháng	30.00
Ăn nửa tháng	18.00

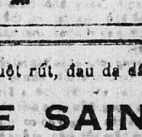
Bản-hiệu có nhận tiệc từ một trăm người ăn tại hiệu, hoặc đem đồ nhà hay đem đi các tỉnh lân-cận. Các bữa ăn hàng ngày quí-khách muốn ăn tại nhà, bản-hiệu cũng xin đem lại, cũng tính một giá.

Có buồng cho thuê ngày và tháng, giường Hongkong, đèn điện, quạt-máy đủ cả, thật là vệ-sinh.

2064 P. DIÊM, Chủ-nhân

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái 1$00

Trước các quí-khách, những đồng hồ đeo tay sản bản-hiệu vì giá bạc nên 8 quan nên chúng tôi xin hết giá mất cái 1$00, nếu chiếu giá thường hết thảy xin biếu cái đồng vàng cái hộp xin xem kiểu mẫu này:

Đồng hồ đeo tay chân tối thấy giờ		giá trước	8$00	nay 6$00
—	id	có lịch ty	— 8 00	— 5 00
—	id	kim thép và kim vàng	— 6 50	— 3 00
—	id	vàng thực kinh	— 9 20	— 6 20

Nếu các quí-khách chiếu cố cho 2 cái mà không hết giá, chiếu giá trước) thời xin kính tặng 1 cái kính cong vàng đôi mới và 1 cái hộp kính aluminium và cả tiền cước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

49, Phố hàng Ngang, HANOI

2040

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

Thưa tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang: 1° Một bọn đồ ngà rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu hút thuốc lá, điếu văn vân.

2° Một bọn khăn kính đủ cả 3 thứ mặt, một bọn một trăng, một rồng, mặt mũi đi đây, viền vân. Lại có cả khăn kính gọng bằng vàng tây, gọng bọc vàng, gọng đồi mồi, viền vân; quả nhiên đều là mới đeo những khăn kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quýt đeo tay, đồng-hồ treo tường, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chạy-chân, vân vân.

4° Một bọn chuyên-môn sửa chữa, đánh bóng, bất cứ đồ đồng-thiếc hay là bằng sắt chạy được cả tốt bình, vân vân.

Vì bọn này mới sang, hãy còn ít, nên bán bé giá, mong quý vị quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Sau nếu đồ hư trang, chân hết, ngọc nứt, vàng thì không kể, chắc các quí-khách cũng đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

Các bệnh bỏng, thổ, chuột rút, đau dạ dày, vấn vấn... dùng thuốc

POUDRE SAINT ANDRÉ

Chữa rất nhanh chóng, rất chắc chắn.

Thuốc ấy nhiều ông thầy thuốc dùng.

Giá bán: 0$85

Ở Bắc-kỳ có gởi bán tại

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

52, phố Paul Bert, trước cửa hiệu Gô-đa và hồ Hoàn-kiếm trông sang

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)